

ÜLERIIGILINE TASEMETÖÖ

EESTI KEEL

3. KLASS

20. APRILL 2005

VARIANT A

ÕPILASE NIMI _____

POISS TÜDRUK

KOOL _____

MAAKOND _____

1., 2., 3. ÕPPEVEERANDI HINNE _____

TASEMETÖÖ PUNKTISUMMA _____

TASEMETÖÖ HINNE _____

MÄRKUSED _____

(on parandusõppel, saab logopeedilist abi, õpib individuaalse õppekava alusel, kodune keel erineb kooli õppekeelest)

ÜLESANNE 1.

- 1) Loe läbi selles ülesandes olev loodusõpetuse õpiku sisukord.
- 2) Kuula õpetajat ja kirjuta lause number õige õppetüki ette kastikesse. Mõne õppetüki juurde saad märkida ühe, mõne juurde kaks numbrit.

Sisukord				
☐	☐	Selgrootud loomad 27	<u>4 lk</u>	<input type="text" value="1"/>
☐	☐	Kalad 31	<u>2 lk</u>	<input type="text" value="2"/>
☐	☐	Kahepaiksed 33	<u>2 lk</u>	<input type="text" value="3"/>
☐	☐	Roomajad ja linnud 35	<u>lk</u>	<input type="text" value="4"/>
☐	☐	Imetajad 39	<u>lk</u>	<input type="text" value="5"/>
☐	☐	Söögiseened ja mürkseened 45	<u>lk</u>	<input type="text" value="6"/>
☐	☐	Bakterid 46	<u>lk</u>	<input type="text" value="7"/>
<i>(Järgmine õppetükk „Loomade eluviis” algab lk 48)</i>				

ÜLESANNE 2.

1) Kirjuta ülesandes 1 õpiku sisukorra kõrval olevasse tulpa, kui pikad on õppetükid. Esimese kolme õppetüki lehekülgede arv on antud. Kirjuta ülejäänud õppetükkide pikkus lehekülgedes.

2) Vasta loodusõpetuse õpiku sisukorra põhjal järgmistele küsimustele. Kirjuta õiged vastused joontele.

Mis on kõige pikem õppetükk?

_____

Mis on kõige lühem õppetükk?

_____

Mis õppetükk on sama pikk kui õppetükk „Roomajad ja linnud”?

_____

ÜLESANNE 3.

Jüri läheb raamatukokku. Loe tema vestlust raamatukoguhoidjaga. Täienda nende kahekõnet sobivate sõnade või lausetega. Kirjuta laused joontele.

Jüri: _____ 12

Raamatukoguhoidja: Tere! Kas sa lugesid juba Emili-loo läbi?

Jüri: _____ 13

Raamatukoguhoidja: Mis raamatut sa nüüd sooviksid?

Jüri: _____ 14

Raamatukoguhoidja: Ei, kahjuks on raamat „Džuudopoisid” hetkel välja laenutatud. Võib-olla soovid midagi muud?

Jüri: _____ 15

Raamatukoguhoidja: Palun, siin see on. Kas sul lugejakaart on kaasas?

Jüri: _____ 16

Raamatukoguhoidja: Sul on raamatu lugemiseks aega kaks nädalat. Kohtumiseni!

Jüri: _____ 17

Suur algustäht 18

Lause lõpumärk 19

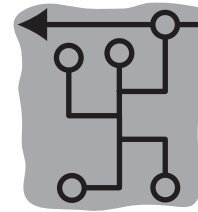
ÜLESANNE 4.**Loe jutt läbi.**

Sõnade püüdmine

Usu või ära usu, aga kõige esimene raamat oli tegelikult inimene ise! Vanal ja hallil ajal kandsid inimesed jutte oma mälus ja jutustasid neid üksteisele. Lõpuks tekkis inimesel tahtmine sõna siiski kinni püüda. Nii maaliski koopainimene oma mõtted kaljudele. Et ta kirjutada ei osanud, siis näiteks sõna „hiv“ kirjutamise asemel, joonistas ta hirve.

Kui inimene õppis savinõusid tegema, maalis ta ka nende peale oma mõtteid.

Kõiki mõtteid aga pildi abil väljendada ei saa. Nii leiutati märgid ja lepiti kokku, mida mingi märk tähendab. Kirjutamise tarbeks hakati valmistama saviplaate. Seega võiks öelda, et tolle aja raamatud koosnesid „telliskivide“ hunnikust.

Aga et ka saviraamatud olid rasked, siis hakkasid egiptlased papüüruse-nimelise taime kiududest tegema paberi moodi materjali. Selle materjali tükid kleebiti kokku ning keerati rullidesse. Nii sarnanes egiptlaste raamatukogu rohkem meie tapeedi- kui raamatupoega.

Omapäraseid kirju saatsid kunagi üksteisele Peruu indiaanlased – nad sidusid puukepi külge värvilistest nõöridest sõlmi.

Kaks tuhat aastat tagasi avastasid vanad roomlased, et ka vahast saab teha raamatuid. Puuraamiga vahatahvel oli hea selle poolest, et vahapinna sai tasaseks siluda ja palju kordi kasutada.

Ka nahast lehtedega raamat on tuhandeid aastaid vana. See sarnaneb välimuselt kõige rohkem tänapäeva raamatuga. Sellist nahka nimetati pärgamendiks. Kallihinnalise materjali ja käsitsi ümberkirjutamise tõttu oli raamatuid küllalt vähe.

Kahe tuhande aasta eest leiutasid hiinlased paberi. Viissada aastat tagasi leiutasid sakslased trükikunsti ja hakkasid raamatuid trükkima. Ka esimene eestikeelne raamat trükiti 1535. aastal Saksamaal.

*Heli Veigel järgi***1) Vasta teksti põhjal. Tee X õige vastuse ees olevasse kasti.**

a) Millest olid tehtud Peruu indiaanlaste kirjad?

- Vahast.
- Sulgedest.
- Kepist ja puulehtedest.
- Värvilise nõöri sõlmedest.

b) Mis materjali ei ole inimesed raamatute tegemiseks kasutanud?

21

Savi.

Nahka.

Papüürust.

Klaasi.

c) Erilist nahka, millele kirjutati, nimetati

22

Pargamoniks.

Pergamendiks.

Pärgarteriks.

Pärgamendiks.

d) Mis oli vahatahvlis raamatute eelis?

23

Neid sai sõlme keerata.

Neid sai korduvalt kasutada.

Neid sai trükimasinaga trükkida.

Need olid roomlaste leiutatud.

e) Miks on loo pealkiri „Sõnade püüdmine“?

24

Koopainimesed püüdsid hirvi.

Inimesed püüdsid paremini elada.

Kirjutamine on nagu sõnade „kinni püüdmine“.

Vanasti püüdsid inimesed sõnu õngega.

2) Kirjuta teksti „Sõnade püüdmine“ kohta kolm küsimust.

Kes _____

25

Missuguseid _____

26

Millal _____

27

Lause
lõpumärk

28

Õigekiri

29

ÜLESANNE 5.

Pane raamatud autorite perekonnanimede järgi tähestiku järjekorda. Kirjuta järjekorranumbrid kastikesse.

☐	Leelo Tungal	„Kristiina, see keskmine”	☐	30
☐	Ellen Niit	„Suur suislepapuu”	☐	31
☒	Lehte Hainsalu	„Suur vend Mati ja väike õde Kati”		
☐	Eno Raud	„Kilplased”	☐	32
☐	Jaan Rannap	„Klaabu”	☐	33
☐	Heljo Mänd	„Roosa muinasjutt”	☐	34

ABCDEFGHIJKLMNOPSŠZŽTUVWÕÄÖÜXY

ÜLESANNE 6.

Igas raamatukogus on reeglid, mis ütlevad, kuidas tuleb seal käituda. Leia iga reegli algusele sobiv lõpp. Kirjuta tühjadesse ruutudes sobiva lause number.

1. Kui raamatukogusse sisened ☐ ja tagastamisel esita oma lugejapilet.	35
2. Räägi tasase häälega ☐ kuid ära ilma põhjusega raamatukogutöötajat sega.	36
3. Vajadusel küsi abi ☐ siis tereta viisakalt.	37
4. Raamatute laenutamisel ☐ sest teised külastajad soovivad lugeda vaikuses.	38

Kirjuta saadud reeglid. Pane koma, kuhu vaja.

Koma kasutamine

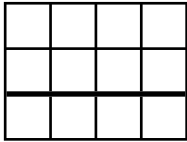
Ärakiri

OLID TUBLI JA SAID ÜLESANDED VALMIS. KUI SUL ON KÕIK ÜLESANDED TÄIDETUD JA ÜLE KONTROLLITUD, SIIS VÕID HAKATA TEGEMA LISAÜLESANDEID.

LISAÜLESANDED.

1. Mitu aastat tagasi trükiti esimene eestikeelne raamat?
Andmed leiad tekstist „Sõnade püüdmine”.

Arvuta. Kirjuta tehe ruudustikku.

Vastus: _____

2. Moodusta silpidest kirjanike nimed. Kui tead, kirjuta nime taha mõne raamatu pealkiri, mille see kirjanik on kirjutanud.

VIK AI PER NO – _____

Raamat „_____”

AST LA REIN RID – _____

Raamat „_____”

RÄHK RUS VI AND KI – _____

Raamat „_____”